

DOBROGEA JUNĂ. Organ al tineretului dobrogean. Constanța. 12 decembrie 1904 - 31 octombrie 1944. Săptămânal. 48x33. 15 bani/nr., 8 lei/an. Director: Constantin N. Sarry. Tipografia „Dimitrie Nicolaescu”, Constanța.

Pe parcursul celor 40 de ani de vârstă, au apărut 9.164 pagini. Până la anul XII (1 ian 1916-27 iul 1916), au apărut între 14 și 51 de numere pe an. Între 27 iul 1916-17 nov 1918, războiul a determinat întreruperea apariției „Dobrogei June” (situație valabilă în cazul multor publicații dobrogene n. n.).

Începând cu anul XIV (17 dec 1919-31 dec 1919) crește treptat numărul de apariții pe an, cele mai multe s-au înregistrat în anul XVII (4 ian 1923-30 dec 1923), respectiv 302 numere. Se revine la un număr mai mic de apariții pe an, sub 100, în ultimii trei ani de vârstă (1942-1944). Modificări în apariție: Subtitlul: „Organ săptămânal al tinereții dobrogene” (n I, nr. 2-an III, nr. 2); „Organ al tinereții dobrogene” (an III, nr. 3-an VI, nr. 20); „Organ al intereselor dobrogene” (an VI, nr. 21-an X, nr. 16); „Organ al Partidului Național Dobrogean” (an X, nr. 17-an XII, nr. 28); „Organ al revindcărilor naționale ale Dobrogenilor” (an XIII, nr. 1-an XIII, nr. 27); „Organ Național-Dobrogean” (an XIII, nr. 28-an XIV, nr. 23); „Politică, economică, literară-independentă” (an XIV, nr. 24-an XXVII, nr. 78); dispare subtitlul (an XXVII, nr. 79-an XXXVII, nr. 10); „Politică-economică-culturală-zilnică” (an XXXVII, nr. 11-an XL, nr. 32); „Politică-economică-culturală” (an XL, nr. 33-an XL, nr. 36, ultimul număr al publicației, apare pe 31 oct 1944); Periodicitatea: bilunar (an III, nr. 5-an V, nr. 1); săptămânal (an V, nr. 2-an XI, nr. 18); bisăptămânal (an XI, nr. 19-an XIV, nr. 23) și zilnic (an XIV, nr. 24-an XL, nr. 36); Locul apariției: „Revista apare alternativ la Constanța (an V, nr. 11- an VI, nr. 31; an IX, nr. 4-an IX, nr. 16; an XIV, nr. 24-an XL, nr. 36) și la București (an V, nr. 7-an V, nr. 10; an VI, nr. 32-an IX, nr. 3; an IX, nr. 17- an XIV, nr. 23); Redacția: str. Primăverii nr. 35, București (an V, nr. 7-an V, nr. 10); Piața Independenței, Constanța (an V, nr. 11-an VI, nr. 2); str. Dorobanților nr. 17, Constanța (an VI, nr. 3-an VI, nr. 31); Calea Griviței nr. 89, București (an VI, nr. 32-an VII, nr. 14); str. Pătrașcu Vodă nr. 3, București (an VII, nr. 15-an IX, nr. 3); str. Dorobanților nr. 21, Constanța (an IX, nr. 4-an IX, nr. 16); str. Pătrașcu Vodă nr. 3, București (an IX, nr. 17-an XII, nr. 28); str. Pătrașcu Vodă nr. 4, București (an XIII, nr. 1-an XIV, nr. 23); str. D. A. Sturdza nr. 7, Constanța (an XIV, nr. 24-an XIV, nr. 27); str. Scarlat Vârnav nr. 23, Constanța (an XVI, nr. 28-an XXVI, nr. 212); str. Scarlat Vârnav nr. 27, Constanța (an XXVII, nr. 1-an XL, nr. 36);

Tipografia: Tipografia „Speranța”, București (an V, nr. 7-an V, nr. 10; an VI, nr. 14-an XII, nr. 28); Tipografia „Dimitrie Nicolaescu”, Constanța (an V, nr. 11-an VI, nr. 13); Tipografia „Gutenberg”, București (an XIII, nr. 1-an XIII, nr. 13); Tipografia „Vestea”, București (an XIII, nr. 14-an XIV, nr. 14), Tipografia Cooperăției Române, București (an XIV, nr. 15-an XIV, nr. 23); Tipografia „Constanța”, Constanța (an XIV, nr. 24-an XIV, nr. 35; an XIV, nr. 85-an XV, nr. 139; an XV, nr. 224-an XVII, nr. 31); Tipografia „Dacia”, Constanța (an XIV, nr. 36-an XIV, nr. 45); Tipografia „Victoria”, Constanța (an XIV, nr. 46-an XIV, nr. 84); Tipografia „Albania”, Constanța (an XV, nr. 140-an XV, nr. 223; an XXXIX, nr. 88-an XL, nr. 36) și Tipografia „Dobrogea Jună”, Constanța (an XVII, nr. 32-an XXXIX, nr. 87); Format: Majoritatea numerelor tipărite au avut formatul 50x33 cm; au fost și perioade când acesta a variat între 43x30 cm (an III, nr. 5-an VI, nr. 13) și 64x50 cm (an an VI, nr. 21-an XXX, nr. 27). Preț: Prețul publicației a crescut pe parcursul apariției sale de la 15 bani/nr., 10 lei/an la 10 lei/nr. și 1.000 lei/an. De la an XIX, nr. 155 și până la ultimul număr, în prețul abonamentului intră și suplimentul cultural al ziarului. Între 1909 și 1930 ziarul a avut ca motto „Dobrogea dobrogenilor!”. Acest motto sugerează orientarea social-politică națională și naționalistă a celor care au condus ziarul și a celor care au semnat articole în paginile lui. Perioada în cauză a fost una de frământări social-politice marcate de cele două războaie balcanice, dar și de prima conflagrație mondială. În epocă, intelectualitatea locală, mai ales cea

românească, a militat pentru alocarea de resurse mai mari Dobrogei, proporționale cu importanța strategică și economică a acestei provincii istorice, dar și pentru egalitate cu românii din Vechiul Regat. Pentru o scurtă perioadă, între 14 și 25 decembrie 1920, titlul publicației este „Dobrogea Veche”. Acest periodic avea ca subtitlu: „Politică, economică, literară, independentă - zilnică”. Locul de apariție este tot Constanța, periodicitatea fiind zilnică. Formatul este diferit, mai mare decât cel anterior, 62/50 cm. Prețul unui număr era de 50 bani. Director este tot C. N. Sarry ceea ce confirmă teorie că avem de-a face cu același ziar din perioada anterioară, respectiv „Dobrogea Jună”. Redacția era situată pe strada D. A. Sturdza nr. 7 din Constanța. Diferă locul de tipărire, în cazul de față, Tipografia Constanța din Constanța. Motivul pentru care a apărut „Dobrogea Veche” este că prefectul G. Berea suspendase „Dobrogea Jună”. De altfel, au fost cenzurate două articole din numărul 4 al „Dobrogei Vechi” intitulate sugestiv: „Suspendarea Dobrogei June” și „Mișcarea anti-constantianistă din Constantinopol”. Cele două periodice au același motto „Dobrogea dobrogenilor!” ceea ce afirmă din nou identitatea lor.

În ceea ce privește orientarea ziarului aceasta a fost neutră până la începutul războiului deși, având în vedere caracterul articolelor din primii ani de activitate cu greu putem susține această afirmație. Dacă studiem primele numere ale săptămânalului pe atunci „Dobrogea Jună” vedem caracterul anti guvernamental, articole vehemente îndreptate împotriva administrației locale și mai puțin caracter obiectiv în transmiterea informațiilor. Caracterul obiectiv se mai regăsește și în unele perioade din epoca interbelică. Între 1904 și 1912 redacția a dezbătut problema lărgirii drepturilor politice în Dobrogea. Între 1914 și 1916 a susținut o grupare politică proprie numită Partidul Național Dobrogean. După Primul Război Mondial, „Dobrogea Jună” atacă ziarul pro-liberal „Farul” (seria a II-a), îl susține pe Scarlat Vârnav (fost conservator, ajuns președinte al organizației județene a P.N.L.) și îl critică pe Virgil Andronescu. Atacul ziarului vizează, în egală măsură, și pe conservator-democrați care se opuneau lui Scarlat Vârnav. După moartea lui Scarlat Vârnav în toamna lui 1919, directorul C. N. Sarry își va orienta atacurile împotriva Ligii Poporului, partidul generalului Averescu, și a reprezentantului acestuia la Constanța, Ilie Ghibănescu. În timp, ziarul „Dobrogea Jună” a oscilat între diferite partide politice, în funcție de interesele politice ale directorului său. Semnificativă, în acest sens, este constituirea unei grupări țărăniște la Constanța anunțată în paginile numărului 42 din anul XIII (24 sep 1919), p. 1. În numărul 36 din 6 noiembrie 1919, „Dobrogea Jună” publica un apel al acestei formațiuni cu titlul „Țărani și muncitori dobrogeni!”. După acest apel, în pagina următoare, ziarul se declară organ autorizat al acestui partid. Nu peste mult timp, în anul XIV, nr. 3 din 25 decembrie 1919, p. 2, ziarul publică o notă injurioasă la adresa aceluiași partid. Aceste schimbări de poziție politică ilustrează încercările directorului „Dobrogei June” de a accede pe scena politică locală prin crearea unui partid propriu. Colaboratori: Al. Alecu (Alechimseliam), Dan Alecu, Virgil Andronescu, I. Bentoiu, Ioan Berberianu, Traian I. Berberianu, N. D. Chirescu, Silvia Constantinescu, Virgil Cotovu, I. Cruțiu-Delasăliște, N. Sever Cărpinișanu, Ion Dinu, I. N. Duployen, Al. Gherghel, Horia Grigorescu, Vasile Helgiu, Traian Lăzărescu, Ioan Micu, Victor Morfeș, Const. Mureșanu, N. T. Negulescu, P. Papadopol, Binifaciu I. Roman, Ioan N. Roman, Grigore Sălceanu, Jean Stoenescu-Dunăre, Dumitru Stoicescu, P. Ștefănescu-Dobromir, Alexandru Șteflea, Gh. Tănăsescu, Scarlat Vârnav, Petru Vulcan, Scipio Vulcan ș. a.

CONSTANTIN-ZAMFIR, DUMITRU; GEORGESCU, OCTAVIAN. *Presa dobrogeană* [carte multigrafată] : (1879-1980). Dumitru Zamfir, Octavian Georgescu. [sl]: . [sl] : s.n., 1985, 392 p. multigr. ; 20 cm. Antetitul: Biblioteca Județeană Constanța; pp. 118-121